

25 Iunie 2007, nr. 239

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (reforma pieții valorilor mobiliare)

(înregistrat în Parlament cu numărul 2085.2007 din 04 Iunie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (reforma pieții valorilor mobiliare).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Comisia Națională a Pieții Financiare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Din nota informativă rezultă că scopul promovării proiectului este asigurarea concordanței între prevederile actelor legislative în vigoare și noile modificări și completări propuse în proiectele de legi pentru modificarea și completarea Legii nr. 199 - XIV din 18.11.1998 cu privire la piața valorilor mobiliare și Legii nr. 1134 - XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni. Totodată, realizarea prevederilor proiectului va contribui la eliminarea golurilor legislative existente la moment.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Nota informativă la proiect conține o serie de argumente și supoziții în sprijinul ideilor ce stau la baza proiectului, ceea ce permite, în principiu, de a înțelege poziția autorului proiectului.

- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

În prezenta lege se face referire la Directivele Uniunii Europene, totuși o referință mult prea vagă deoarece lipsește nominalizarea acestora. O asemenea concretizare lipsește și în notă informativă la proiectul Legii

privind modificarea și completarea Legii nr.199-XIV din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare (la acest proiect se face referință în nota la proiectul expertizat)

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul de lege promovează interesele Comisiei Naționale a Pieței Financiare, autoritatea ce urmează a fi creată în baza actualei Comisii Naționale pentru Valori Mobiliare. Totuși, acest interes promovat corespunde interesului social și politicii statului de creare a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul reglementează în mod distinct activitatea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Referitor la inițiativa de creare a unui mega-regulator al pieței financiare: atenționăm asupra dezavantajelor privitor la concentrarea unor atribuții exagerate într-o singură structură - ceea ce poate fi calificat, în viziunea noastră, ca o premisă majoră a unor situații de coruptibilitate.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I p. 2	<u>"conform prevederilor legislației valorilor mobiliare"</u>	Este o referință ce nu asigură conformitatea exigenței de previzibilitate a actelor legislative. Asemenea cerințe sunt prevăzute la art. din 13 de Legea nr. 199-XIV din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare.	Coruptibilitate Norme de trimitere Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Textul "conform prevederilor legislației valorilor mobiliare" de substituit "conform art. 13 din Legea cu privire la piața valorilor mobiliare"
2	Art. I p. 2.	"Articolul 341. Gajul legal de garantare a creanțelor deținătorilor de obligațiuni emise și asigurate prin gajul bunurilor proprii ale emitentului și/sau ale persoanelor terțe	Articolul 341 ce se propune a fi introdus după articolul 34 va face parte din Capitolul V "Gajul legal". Concomitent, art. 341 conține prevederi ce țin de procedura înregistrării gajului legal de garantare a creanțelor, însă asemenea procedură se reglementează, conform conceptului Legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj - în Capitolul VI "Înregistrarea gajului bunurilor mobile".	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Alte riscuri Deficiență de redactare a proiectului	Propunem divizarea art. 341 în 2-a parți, potrivit căreia a 2-a parte (ce ține de înregistrarea gajului) va fi replasată în calitate de articol separat în Capitolul VI. Concomitent, denumirea Capitolul VI poate fi completată.
3	Art. I p. 2.	Articolul 341 alin. (5)	Atenționăm că conform art. 120 din Constituție și art. 35 din Legea nr. 449 din 30.07.2001, radierea gajului	Coruptibilitate Concurența normelor de drept	A reglementa la alin. (5) art. 341 faptul că temei de radieră din

			legal poate avea loc și în baza hotărârii instanței de judecată.	Alte riscuri Exigențe de tehnică legislativă	registru este și hotărârea instanței de judecată.
4	Art. I p. 2.	Articolul 341 alin. (5)	Obiecția privește neconformarea textului art. 341 conceptului structurii Legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj. Astfel, alin. (5) art. 341 reglementează procedura de radiere din registru a gajului legal de garantare a creanțelor deținătorilor de obligațiuni. Concomitent, procedura de radiere este prevăzută, în Legea nr. 449-XV din 30 iulie 2001, la art.35 și la art. 43. Nerespectarea Conceptului structurii Legii de bază ce urmează a fi modificată - Legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001, poate permite interpretări eronate la interpretarea logico-gramaticală și sistemică a prevederilor legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Alte riscuri Exigențe de tehnică legislativă	A revedea art. 341 pentru regruparea lui în modul în care ar permite conformarea conceptului de structură a legii de bază - Legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001.
5	Art II	Cuvântul "iar" se exclude, iar în final se completează cu cuvintele " , iar pentru genul de activitate indicat la art. 8 alin. (1) pct. 39) - pe un termen nelimitat".	Având în vedere modul de expunere a textului alin. (2) art. 13 din Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001, în particular ordinea menționării articolelor considerăm necesar ca textul ce urmează să fie introdus să fie replasat.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Alte riscuri Deficiență de redactare	Art. II de expus astfel: "Articolul II. - La articolul 13 alineatul (2) din Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind licențierea unor genuri de activitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 108-109, art. 836), cu modificările și completările ulterioare, după textul "pentru care s-a achitat taxa de licență," se completează cu textul "pentru genul de activitate indicat la art. 8 alin. (1) pct. 39) - pe un termen nelimitat".
6	Art. III p. 2	2. Articolul 157: la litera c), după cuvintele "valoarea nominală" se introduc cuvintele "(fixată), dacă aceasta a fost stabilită";	Tehnica legislativă nu admite cuvinte/texte între paranteze.	Alte riscuri Deficiență de redactare	De redactat.

Concluzii

În concluzie menționăm faptul că promovarea proiectului respectiv, necesită a fi coroborată și cu prevederile proiectului Legii privind modificarea și completarea Legii cu privire la piața valorilor mobiliare (înregistrat în Parlament cu nr. 2086 din 04.06.2007), care abordează același subiect. Prin urmare, este oportună comasarea acestor 2 proiecte într-un proiect unic, pentru a nu admite "inflația" unor legi de modificare.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției